

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

MPA

·KLUCZBORK·

MIEJSKI PLAN ADAPTACJI DO ZMIAN KLIMATU DLA MIASTA KLUCZBORK

Załącznik nr 1

Raport z badania ankietowego

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Wykonawca:

OCHRONA ŚRODOWISKA

LEMITOR Ochrona Środowiska
Sp. z o.o.
ul. Jana Długosza 40
51-162 Wrocław

Zespół autorski:

mgr inż. Przemysław Lewicki
dr Paweł Binkiewicz
mgr inż. Dominika Sobocińska
dr inż. Krzysztof Papuga
mgr inż. Katarzyna Stadnik
mgr inż. Maria Terlecka
inż. Kamila Wojtyła
mgr inż. Joanna Woźniak

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	3
2. WYNIKI OGÓLNE.....	3
2.1. Wiek.....	3
2.2. Miejscowość zamieszkania	4
3. WYNIKI ANKIETYZACJI.....	6
Grupa kobiety 18-26 rok życia	6
Grupa kobiety 27-35 rok życia.....	9
Grupa kobiety 36-45 rok życia	12
Grupa kobiety 46-65 rok życia.....	15
Grupa kobiety ponad 65 lat	18
Grupa mężczyźni 18-26 rok życia	20
Grupa mężczyźni 27-35 rok życia.....	23
Grupa mężczyźni 36-45 rok życia	26
Grupa mężczyźni 46-65 rok życia	29
3. PODSUMOWANIE.....	32

1. Wstęp

Na potrzeby opracowania Miejskiego Planu adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Kluczborka przeprowadzono anonimowe badanie ankietowe w formie online, skierowane do mieszkańców miasta. Jego celem było jak najszersze poznanie opinii oraz potrzeb społeczności lokalnej w kontekście działań adaptacyjnych do skutków zmian klimatycznych. Coraz częściej mamy bowiem do czynienia z ekstremalnymi zjawiskami pogodowymi, takimi jak długotrwałe fale upałów, susze, intensywne opady prowadzące do powodzi czy podnoszenie się poziomu wód. Dlatego, obok działań ograniczających emisję gazów cieplarnianych, istotne jest podejmowanie inicjatyw wzmacniających odporność mieszkańców i gospodarki na negatywne konsekwencje tych procesów.

Ankieta została przygotowana w formie elektronicznego formularza i obejmowała zarówno pytania zamknięte, jak i otwarte, umożliwiające swobodne wyrażenie opinii. Badanie miało charakter jednorazowy i nie zestawiano go z wcześniejszymi analizami dotyczącymi adaptacji klimatycznej w Kluczborku. Przed wypełnieniem formularza uczestnicy nie otrzymali dodatkowych informacji o zmianach klimatu. Respondentami byli mieszkańcy miasta i okolic. Łącznie zebrano 99 wypełnionych ankiet. Poniżej zaprezentowano uzyskane wyniki.

2. Wyniki ogólne

W przeprowadzonym badaniu ankietowym wzięło udział 99 respondentów. Wśród osób uczestniczących w badaniu przeważały kobiety, które stanowiły 65 osób (około 65,7% ogółu badanych), natomiast mężczyźni stanowili 34 osoby (około 34,3%).

2.1. Wiek

Struktura wiekowa kobiet

W grupie kobiet największy odsetek stanowiły osoby w wieku 36–45 lat – 21 respondentek (32,3%). Niewiele mniej było kobiet w wieku 46–65 lat – 20 osób (30,8%). Kolejną grupę wiekową stanowiły kobiety w wieku 27–35 lat – 19 osób (29,2%). Najmniejszy udział w badaniu miały kobiety w wieku 18–26 lat – 3 osoby (4,6%) oraz powyżej 66 roku życia – 2 osoby (3,1%).

Struktura wiekowa mężczyzn

Wśród mężczyzn najliczniejsze były dwie grupy wiekowe: 36–45 lat oraz 46–65 lat, które liczyły po 11 osób (po 32,4% każda). Kolejną grupę stanowili mężczyźni w wieku 27–35 lat – 8 osób (23,5%), natomiast najmniej liczną grupę tworzyli respondenci w wieku 18–26 lat – 4 osoby (11,8%). W badaniu nie uczestniczył żaden mężczyzna w wieku powyżej 66 lat.

Struktura respondentów wskazuje, że w badaniu dominowały osoby w wieku 36–65 lat, zarówno wśród kobiet, jak i mężczyzn. Udział najmłodszych (18–26 lat) oraz najstarszych respondentów (>66 lat) był niewielki.

2.2. Miejscowość zamieszkania

W badaniu ankietowym wzięło udział 99 osób, z czego większość stanowiły osoby zamieszkałe w mieście Kluczbork. W mniejszych miejscowościach udział respondentów był zdecydowanie niższy. Poniższa tabela przedstawia strukturę uczestników badania ankietowego z uwzględnieniem ich miejsca zamieszkania oraz przedziału wiekowego. Dane obrazują rozmieszczenie respondentów w poszczególnych miejscowościach oraz dominujące grupy wiekowe wśród badanych.

Tabela 1. Struktura respondentów według miejsca zamieszkania i wieku

Miejsce zamieszkania	18-26 lat	27-35 lat	36-45 lat	46-65 lat	ponad 65 lat	Suma
Bąków		1	1			2
Bogacica	1	1	2	1		5
Bogdańczowice			1	1		2
Borkowice			1	1		2
Gotartów				1		1
Kluczbork (miasto)	6	23	22	26	2	79
Krasków			1			1
Kujakowice Dolne			1			1
Kuniów		1	2			3
Ligota Górna				1		1
Ligota Zamecka			1			1
Smardy Górne		1				1
Suma	7	27	32	31	2	99

W badaniu ankietowym wzięło udział 65 kobiet, zamieszkujących głównie teren miasta Kluczborka oraz okoliczne miejscowości. Najliczniejszą grupę stanowiły kobiety mieszkające w Kluczborku (56 osób), co odpowiada 86,2% wszystkich respondentek. Pozostałe uczestniczki pochodziły z mniejszych miejscowości: Kuniów (3 osoby), Bogdańczowice (2 osoby), Bąków (1 osoba), Bogacica (1 osoba), Borkowice (1 osoba) oraz Gortatów (1 osoba).

Pod względem wieku, największy odsetek stanowiły kobiety w wieku 36–45 lat (21 osób; 32,3%) oraz 46–65 lat (20 osób; 30,8%). Nieco mniej było respondentek w przedziale 27–35 lat (19 osób; 29,2%), natomiast najmniej liczne grupy stanowiły kobiety 18–26 lat (3 osoby; 4,6%) i powyżej 65 lat (2 osoby; 3,1%).

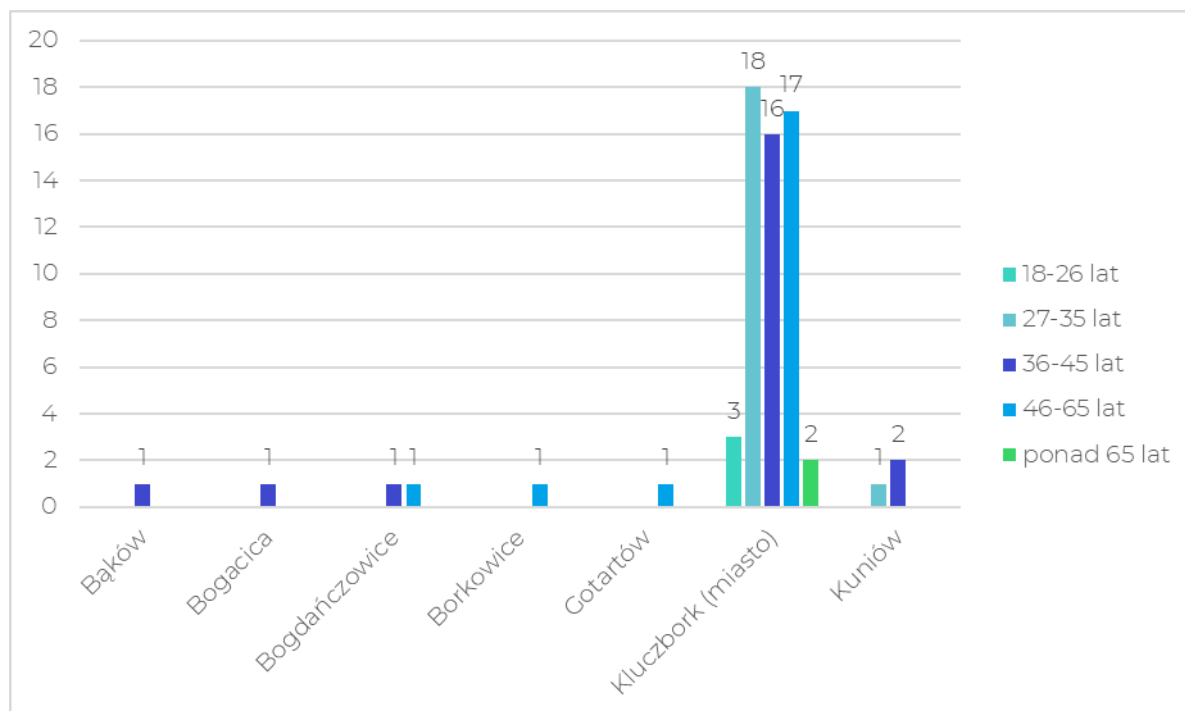
Wśród mieszkanek Kluczborka widoczna jest największa różnorodność wiekowa — uczestniczyły w nim kobiety z każdej grupy wiekowej, przy czym najwięcej było osób w wieku 27–35 lat (18 kobiet) oraz 46–65 lat (17 kobiet). W pozostałych miejscowościach udział ograniczał się najczęściej do jednej lub dwóch osób, najczęściej z grupy 36–45 lat.

Największa liczba ankiet została zebrana w Kluczborku – 79 odpowiedzi (79,8% wszystkich). Wśród nich znalazło się 56 kobiet i 23 mężczyzn.

W grupie kobiet dominowały osoby w wieku 27–35 lat (32,1%) oraz 46–65 lat (30,4%). Nieco mniejszy odsetek stanowiły kobiety w wieku 36–45 lat (28,6%), natomiast najmniej liczne były grupy 18–26 lat (5,4%) i powyżej 66 lat (3,6%).

Wśród mężczyzn z Kluczborka najwięcej było osób w wieku 46–65 lat (39,1%) oraz 36–45 lat (26,1%). Kolejną grupę stanowili respondenci w wieku 27–35 lat (21,7%), a najmniej liczni byli młodzi mężczyźni 18–26 lat (13,0%). Nie odnotowano uczestników powyżej 66. roku życia.

Tabela 2. Struktura kobiet biorących udział w badaniu według miejsca zamieszkania i wieku

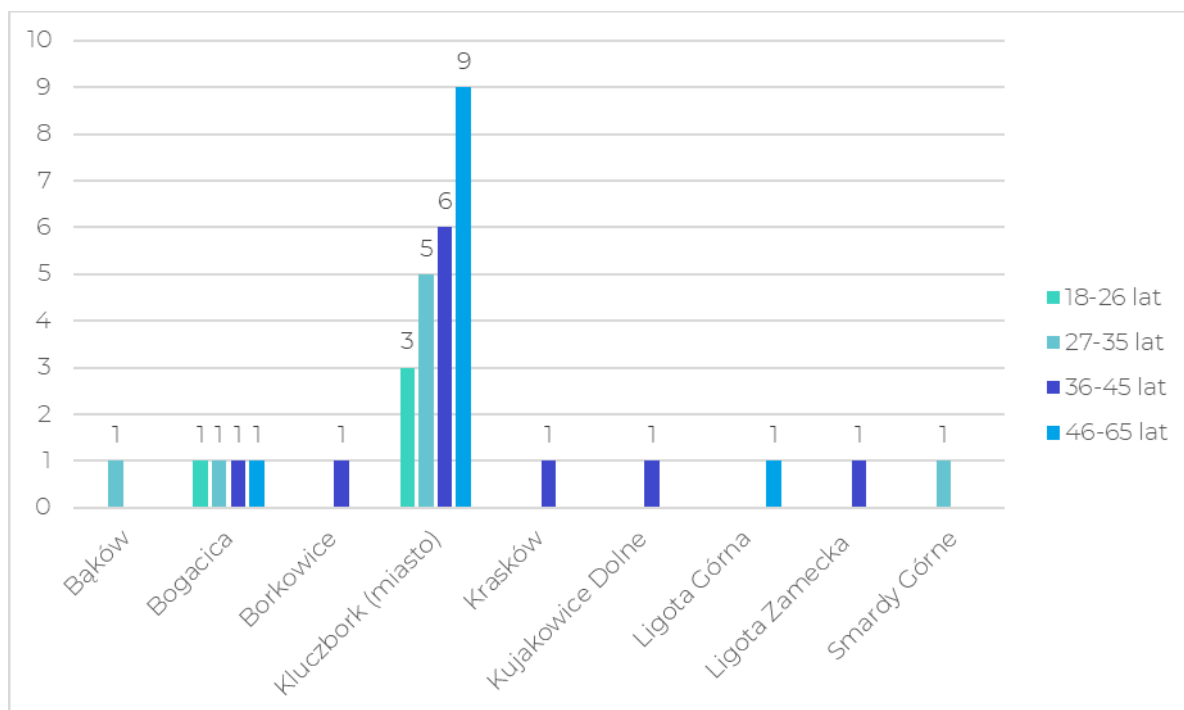

W badaniu ankietowym wzięło udział 34 mężczyzn, zamieszkujących głównie miasto Kluczbork oraz kilka okolicznych miejscowości. Najliczniejszą grupę stanowili mężczyźni z Kluczborka (23 osoby), co odpowiada 67,6% wszystkich badanych mężczyzn. Pozostali respondenci pochodzili z miejscowości: Bogacica (4 osoby), Bąków (1 osoba), Borkowice (1 osoba), Krasków (1 osoba), Kujakowice Dolne (1 osoba), Ligota Górna (1 osoba), Ligota Zamecka (1 osoba) oraz Smardz Górny (1 osoba).

Pod względem wieku, największe grupy stanowili mężczyźni w przedziałach 36–45 lat (11 osób; 32,4%) oraz 46–65 lat (11 osób; 32,4%). Nieco mniej było respondentów w wieku 27–35 lat (8 osób; 23,5%), natomiast najmniej liczni byli mężczyźni w wieku 18–26 lat (4 osoby; 11,8%).

Wśród mieszkańców Kluczborka widoczna była największa rozpiętość wiekowa – uczestniczyli w nim mężczyźni ze wszystkich grup wiekowych, przy czym najwięcej było osób w wieku 46–65 lat (9 osób) oraz 36–45 lat (6 osób). W pozostałych miejscowościach dominowały pojedyncze odpowiedzi, zwykle w grupie 36–45 lat lub 46–65 lat.

Tabela 3. Struktura mężczyzn biorących udział w badaniu według miejsca zamieszkania i wieku

Podsumowując, analiza struktury miejsca zamieszkania respondentów wskazuje, że zdecydowana większość uczestników badania to mieszkańcy Kluczborka (79,8%). Pozostałe osoby pochodziły z okolicznych miejscowości, takich jak Bogacica, Bogdańczowice, Kuniów, Borkowice czy Bąków, gdzie liczba ankiet była znacznie niższa (od 1 do 5).

Pod względem demograficznym dominowały kobiety z Kluczborka w wieku 27–65 lat oraz mężczyźni w wieku 36–65 lat, co wskazuje, że w badaniu uczestniczyła głównie populacja w wieku aktywności zawodowej.

3. Wyniki ankietyzacji

W dalszej części opracowania przedstawiono wyniki badań ankietowych z podziałem płci oraz wiek ankietowanych. Analiza umożliwia szczegółowe zaprezentowanie opinii respondentów oraz wskazanie tendencji i zależności występujących w badanej grupie. Wyniki zostały zaprezentowane w formie opisowej i graficznej, co pozwala na ich pełniejsze zrozumienie i interpretację.

Grupa kobiety 18-26 rok życia

1. Jakie skutki zmian klimatycznych obserwuje Pana/Pani w swoim otoczeniu (życiu codziennym)?

Wśród skutków zmian klimatycznych w życiu codziennym badani wskazali głównie zmniejszenie się ilości opadu ogółem w ciągu roku, bezśnieżne zimy. Wśród odpowiedzi znalazły się też: podwyższenie się temperatury ogółem w ciągu roku oraz częstsze występowanie gwałtownych zjawisk atmosferycznych (nawalne deszcze, silne wiatry).

2. Czy zauważa Pan/Pani skutki zmian klimatycznych?

Wszyscy ankietowani potwierdzili, iż skutki zmian klimatycznych są dla nich zauważalne.

Tak - 3 (100,0%)

Nie - 0 (0,0%)

Nie wiem/Nie mam zdania - 0 (0,0%)

3. Jakie według Pana/Pani działania składają się na adaptację do zmian klimatu?

Najczęściej wskazywane działania adaptacyjne to nasadzenia drzew, zwiększanie zieleni miejskiej oraz odtwarzanie lasów i mokradeł. Ankietowani podkreślają też znaczenie małej retencji wodnej, renaturyzacji rzek, „odbetonowywania” powierzchni oraz ograniczania efektu miejskiej wyspy ciepła.

4. Jakie są Pana/Pani zdaniem główne zagrożenia związane ze zmianami klimatu w mieście Kluczbork?

Wszyscy odpowiadający wskazali fale upałów oraz silne wiatry. Dodatkowo 50% ankietowanych wskazało również, że głównymi zagrożeniami związanymi ze zmianami klimatu w mieście Kluczbork są: powodzie miejskie, fale chłodu, susze oraz pożary naturalne.

5. Które sektory miasta są Pana/Pani zdaniem najbardziej zagrożone przez zmiany klimatyczne i ich skutki?

Ankietowani uznali transport, energetykę, przemysł, rolnictwo, leśnictwo i różnorodność biologiczną, turystykę, gospodarkę wodną (zasoby wodne), zdrowie publiczne oraz infrastrukturę miejską sektorami miasta najbardziej zagrożonymi przez zmiany klimatyczne i ich skutki.

6. Który obszar miasta jest Pana/Pani zdaniem najbardziej wrażliwy na zagrożenia spowodowane skutkami zmian klimatu?

50% ankietowanych wskazało las, zalew, centrum miasta oraz ul. Byczyńską jako najbardziej wrażliwe na zagrożenia spowodowane skutkami zmian klimatu.

7. Które rozwiązania są najważniejsze w Pana/Pani ocenie w przystosowaniu miasta do zmian klimatu?

Respondenci stwierdzili, że rozwiązania organizacyjne oraz wykorzystujące przyrodę są rozwiązaniami kluczowymi w kontekście przystosowania do zmian klimatu.

8. Jak postrzega Pan/Pani zasoby zieleni w Kluczborku?

Połowa ankietowanych uważa, że na terenie miasta znajduje się dostateczna ilość zieleni (wskazany jest dalszy jej rozwój), natomiast druga połowa, że na terenie miasta znajduje się niedostateczna ilość zieleni, w związku z czym należy podejmować wszelkie możliwe działania w celu zwiększenia zasobów zieleni w mieście.

9. Czy miasto powinno inwestować w rozwój zieleni miejskiej?

Wszyscy ankietowani zgodzili się, że miasto powinno inwestować w rozwój zieleni miejskiej. Wynik ten jednoznacznie wskazuje na pełne poparcie dla działań sprzyjających poprawie jakości przestrzeni miejskiej i środowiska.

Tak - 3 (100,0%)

Nie - 0 (0,0%)

Nie wiem/Ciężko stwierdzić - 0 (0,0%)

10. Które obszary na terenie miasta Kluczbork Pana/Pani zdaniem można byłoby bardziej „zazielenić”?

Odpowiadający wskazali teren nad zalewem oraz ul. Byczyńską jako obszary na terenie miasta Kluczbork, które można bardziej „zazielenić”.

11. Jakie działania związane z rozwojem zieleni miejskiej Pana/Pani zdaniem są najbardziej pożądanymi na terenie miasta?

Ankietowane wskazały ograniczenie koszenia trawników, tworzenie łąk kwietnych oraz pozostawienie i otoczenie szczególną opieką istniejących drzewostanów jako najbardziej pożądanego działania na terenie miasta.

12. W jaki sposób miasto Kluczbork reaguje na zmiany klimatyczne? Jeżeli są Panu/Pani znane przykłady takich działań ze strony miasta, proszę je pokrótce wskazać.

Ankietowana grupa nie wykazała działań miasta w zakresie reagowania na zmiany klimatyczne.

13. Czy mógłby/mogłaby Pan/Pani wskazać propozycje działań adaptacyjnych (projektów, inwestycji itp.) jakie mogłyby być zrealizowane na terenie miasta?

Jako propozycje działań adaptacyjnych wskazano inwestowanie w odnawialne źródła energii oraz zazieleniania miasta.

14. Jakie czynniki (o ile takie Pan/Pani identyfikuje) stanowią główną barierę dla adaptacji do zmian klimatu na terenie Kluczborka?

Brak odpowiedzi.

15. Czy Pana/Pani zdaniem na terenie miasta możliwe jest wprowadzanie działań adaptacyjnych przez pojedyncze gospodarstwa domowe?

Okolo 33% ankietowanych uznaje za możliwe wprowadzenie działań adaptacyjnych przez pojedyncze gospodarstwa domowe, pozostali ankietowani nie mają wiedzy w tym zakresie lub wykazali trudność w ocenie możliwości wprowadzenia takich działań.

Tak - 1 (33,3%)

Nie - 0 (0,0%)

Nie wiem/Ciężko stwierdzić - 2 (66,7%)

16. Które z wymienionych działań adaptacji do zmian klimatu był(a)by Pan/Pani skłonny(a) zastosować w swoim gospodarstwie domowym/ogrodzie?

Większość ankietowanych deklaruje gotowość do działań takich jak retencjonowanie deszczówki, zakładanie ogrodu deszczowego, uszczelnianie okien, ponowne wykorzystanie wody, stosowanie osłon przeciwsłonecznych oraz sadzenie roślin odpornych na suszę.

Grupa kobiety 27-35 rok życia

1. Jakie skutki zmian klimatycznych obserwuje Pana/Pani w swoim otoczeniu (życiu codziennym)?

Wśród skutków zmian klimatycznych w życiu codziennym badani wskazali głównie podwyższenie się temperatury ogółem w ciągu roku, zmniejszenie się ilości opadu ogółem w ciągu roku oraz bezśnieżne zimy. Wśród odpowiedzi znalazło się też: częstsze występowanie gwałtownych zjawisk atmosferycznych (nawalne deszcze, silne wiatry).

2. Czy zauważa Pan/Pani skutki zmian klimatycznych?

Wszyscy ankietowani, z wyjątkiem jednej osoby, zauważają skutki zmian klimatycznych. Wynik ten świadczy o niemal powszechnym dostrzeganiu zjawisk związanych z ociepleniem klimatu.

Tak - 18 (95,0%)

Nie - 0 (0%)

Nie wiem/Nie mam zdania - 1 (5,0%)

3. Jakie według Pana/Pani działania składają się na adaptację do zmian klimatu?

Najwięcej ankietowanych wskazało nasadzenia drzew i zwiększanie powierzchni zieleni miejskiej jako preferowane działanie. Często wybierano również odtwarzanie lasów i mokradeł, „odbetonowywanie” powierzchni utwardzonych oraz realizację projektów małej retencji wodnej. Mniejszą część odpowiedzi stanowiły zielone dachy i renaturyzacja rzek.

4. Jakie są Pana/Pani zdaniem główne zagrożenia związane ze zmianami klimatu w mieście Kluczbork?

Głównym zagrożeniem wskazywanym przez ankietowanych są ulewne deszcze, które pojawiają się najczęściej w odpowiedziach. Następnie respondenci obawiają się powodzi miejskich oraz suszy. Często wymieniano również silne wiatry i fale upałów. Rzadziej wskazywano powodzie rzeczne, pożary naturalne czy ekstremalne opady śniegu.

5. Które sektory miasta są Pana/Pani zdaniem najbardziej zagrożone przez zmiany klimatyczne i ich skutki?

Ankietowani najczęściej wskazywali rolnictwo jako najbardziej narażone na skutki zmian klimatu. W dalszej kolejności wymieniano leśnictwo, różnorodność

biologiczną, infrastrukturę miejską oraz zdrowie publiczne, szczególnie w kontekście grup wrażliwych. Rzadziej pojawiały się transport, turystyka i budownictwo.

6. Który obszar miasta jest Pana/Pani zdaniem najbardziej wrażliwy na zagrożenia spowodowane skutkami zmian klimatu?

Ze wszystkich odpowiedzi najczęstszą są parki/błonia. Jako wrażliwe na zagrożenia tereny, wymieniane były również ul. Cybisa, ul. Jana Pawła II, Ul. Jagiellońska, osiedla Północ, Rynek, Zalew. Niektórzy ankietowani wskazywali również obszar całego miasta.

7. Które rozwiązania są najważniejsze w Pana/Pani ocenie w przystosowaniu miasta do zmian klimatu?

Ponad 84% ankietowanych uważa, że najważniejsze są rozwiązania wykorzystujące przyrodę, 10% wskazała rozwiązania organizacyjne. Najmniej respondentów wybrało rozwiązania techniczne - 5%.

8. Jak postrzega Pan/Pani zasoby zieleni w Kluczborku?

Większość ankietowanych uznała, że w mieście występuje wystarczająca ilość terenów zielonych, choć wskazywano potrzebę ich dalszego rozwoju. Pojawiły się również głosy podkreślające niedobór zieleni, sugerujące konieczność intensyfikacji działań na rzecz zwiększenia jej zasobów. Nieliczni respondenci ocenili, że zieleń miejska jest obecnie bardzo dobrze rozwinięta. Odpowiedzi wskazują na ogólne poparcie dla rozbudowy przestrzeni zielonych jako istotnego elementu poprawy jakości życia w mieście.

9. Czy miasto powinno inwestować w rozwój zieleni miejskiej?

Spśród 19 udzielonych odpowiedzi, aż 18 osób opowiedziało się za promocją i rozwojem terenów zielonych w mieście, podkreślając ich kluczową rolę w łagodzeniu skutków zmian klimatycznych. Tylko jedna osoba wyraziła brak stanowiska.

Tak - 18 (95,0%)

Nie - 0 (0,0%)

Nie wiem/Ciężko stwierdzić - 1 (5,0%)

10. Które obszary na terenie miasta Kluczbork Pana/Pani zdaniem można byłoby bardziej „zazielenić”?

Ankietowani najczęściej wskazywali centrum miasta, zwłaszcza rynek, jako obszar wymagający zazielenienia. Wskazano także ulicę Cybisa, Osiedle Północ i Osiedle Malarzy, gdzie brakuje cienia. Pojawiły się sugestie dotyczące nowo powstałych osiedli, obrzeży miasta, terenów wokół dworca PKP, ulicy Byczyńskiej, alei Rotmistrza Pileckiego, Ligonii i Galerii Miodowej. Część odpowiedzi dotyczyła całego miasta, a niektórzy zwracali uwagę na jakość nasadzeń, preferując rodzime gatunki drzew.

11. Jakie działania związane z rozwojem zieleni miejskiej Pana/Pani zdaniem są najbardziej pożądanymi na terenie miasta?

Najbardziej pożądanym działaniem w zakresie zieleni miejskiej jest intensywne sadzenie drzew i krzewów. Duże poparcie zyskały także nowe parki, ochrona istniejących drzew, ograniczenie koszenia trawników, zakładanie łąk kwietnych oraz rozwój zielonej infrastruktury.

12. W jaki sposób miasto Kluczbork reaguje na zmiany klimatyczne? Jeżeli są Panu/Pani znane przykłady takich działań ze strony miasta, proszę je pokrótce wskazać

Większość ankietowanych nie potrafiła wskazać konkretnych działań miasta Kluczbork w zakresie reagowania na zmiany klimatyczne, co może świadczyć o niskiej świadomości społecznej lub niedostatecznej komunikacji ze strony samorządu. Wśród wymienionych przykładów pojawiły się jednak pozytywne inicjatywy, takie jak tworzenie łąk kwietnych, wprowadzenie transportu miejskiego, budowa zbiornika retencyjnego, rozwój zielonych przestrzeni, modernizacja oświetlenia. Sporadycznie wskazywano również dbałość o istniejącą zieleni.

13. Czy mógłby/mogłaby Pan/Pani wskazać propozycje działań adaptacyjnych (projektów, inwestycji itp.) jakie mogłyby być zrealizowane na terenie miasta?

Najczęściej wskazywano potrzebę sadzenia drzew, tworzenia terenów zielonych, ograniczenia betonowania i koszenia traw. Pojawiły się też pomysły na odnawialne źródła energii, wieże dla jerzyków i zieloną infrastrukturę. Część osób nie udzieliła odpowiedzi.

14. Jakie czynniki (o ile takie Pan/Pani identyfikuje) stanowią główną barierę dla adaptacji do zmian klimatu na terenie Kluczborka?

Najczęściej wskazywaną barierą dla adaptacji do zmian klimatu w Kluczborku są ograniczenia finansowe, pojawiające się w różnych formach w wielu odpowiedziach. Ankietowani zwracali również uwagę na brak zaangażowania władz oraz opór części mieszkańców wobec zmian. Pojawiły się też głosy o ignorancji i niskiej świadomości społecznej. Kilka osób nie potrafiło wskazać konkretnych przeszkód.

15. Czy Pana/Pani zdaniem na terenie miasta możliwe jest wprowadzanie działań adaptacyjnych przez pojedyncze gospodarstwa domowe?

47% respondentów wyraziło przekonanie, że wprowadzanie działań adaptacyjnych przez pojedyncze gospodarstwa domowe jest realne i że indywidualne działania mieszkańców mogą w istotny sposób przyczynić się do adaptacji miasta do zmian klimatycznych. Z kolei 53% osób zaznaczyło odpowiedź „nie wiem”, co wskazuje na pewne wątpliwości lub brak pełnej świadomości na temat roli, jaką mogą pełnić gospodarstwa domowe w procesach adaptacyjnych. Wyniki te odzwierciedlają fakt, że choć działanie na poziomie indywidualnym—takie jak oszczędzanie wody, zakładanie ogrodów deszczowych, termomodernizacja budynków czy segregacja odpadów—mają istotny wpływ na zwiększenie odporności miasta, to jednak wiele osób nie zawsze jest świadomych zakresu i skuteczności takich działań. Podkreśla to potrzebę dalszej edukacji i promocji przykładów dobrych praktyk adaptacyjnych

skierowanych do mieszkańców, aby wzmacniać ich zaangażowanie i poczucie odpowiedzialności za środowisko lokalne.

Tak - 9 (47,0%)

Nie - 0 (0,0%)

Nie wiem/Ciężko stwierdzić - 10 (53,0%)

16. Które z wymienionych działań adaptacji do zmian klimatu był(a)by Pan/Pani skłonny(a) zastosować w swoim gospodarstwie domowym/ogrodzie?

Ankietowani najczęściej deklarowali gotowość do retencjonowania deszczówki, sadzenia drzew i roślin odpornych na suszę, uszczelniania okien oraz stosowania osłon przeciwsłonecznych. Popularne były też łąki kwietne, ponowne wykorzystanie wody i zielona infrastruktura. Wyniki wskazują na dużą chęć mieszkańców do wdrażania ekologicznych rozwiązań w swoich domach.

Grupa kobiety 36-45 rok życia

1. Jakie skutki zmian klimatycznych obserwuje Pana/Pani w swoim otoczeniu (życiu codziennym)?

W codziennym życiu mieszkańcy najczęściej obserwują bezśnieżne zimy, brak wyraźnych czterech pór roku, wzrost średnich temperatur oraz coraz częstsze gwałtowne zjawiska pogodowe, takie jak ulewne deszcze i silne wiatry. Wielu zauważa również ogólne zmniejszenie ilości opadów w ciągu roku.

2. Czy zauważa Pan/Pani skutki zmian klimatycznych?

Aż 95% respondentów potwierdziło, że dostrzega negatywne efekty zmian klimatu na terenie miasta Kluczbork. Tylko 5% osób nie miało zdania lub nie było pewnych, czy takie skutki zauważają.

Tak - 20 (95,0%)

Nie - 0 (0,0%)

Nie wiem/Nie mam zdania - 1 (5,0%)

3. Jakie według Pana/Pani działania składają się na adaptację do zmian klimatu?

Najczęściej wskazywane działania adaptacyjne to sadzenie drzew, odtwarzanie terenów zielonych, retencja wody opadowej, „odbetonowywanie” przestrzeni oraz ograniczanie efektu miejskiej wyspy ciepła. Pojawiły się też pomysły na zielone dachy, renaturyzację rzek i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.

4. Jakie są Pana/Pani zdaniem główne zagrożenia związane ze zmianami klimatu w mieście Kluczbork?

Najczęściej wskazywanymi zagrożeniami klimatycznymi w Kluczborku są powódzie miejskie wywołane intensywnymi opadami, fale upałów, susze oraz silne wiatry. Pojawiają się również obawy związane z powodzią rzecznych, pożarami naturalnymi i brakiem dostosowania infrastruktury do ekstremalnych zjawisk

pogodowych. W pojedynczych głosach zwrócono uwagę na problem zanieczyszczenia wód i niewystarczającą kontrolę środowiskową.

5. Które sektory miasta są Pana/Pani zdaniem najbardziej zagrożone przez zmiany klimatyczne i ich skutki?

Respondenci najczęściej wskazywali, że najbardziej zagrożone na zmiany klimatyczne sektory w Kluczborku to rolnictwo, gospodarka wodna, infrastruktura miejska oraz zdrowie publiczne. Wiele osób zwracało uwagę na ryzyko dla leśnictwa i różnorodności biologicznej, a także na skutki dla energetyki i turystyki. Pojedyncze odpowiedzi uwzględniały również transport, przemysł i budownictwo.

6. Który obszar miasta jest Pana/Pani zdaniem najbardziej wrażliwy na zagrożenia spowodowane skutkami zmian klimatu?

Najczęściej wskazywanymi obszarami szczególnie wrażliwymi na skutki zmian klimatu w Kluczborku są centrum miasta, okolice zalewu, tereny przy rzece Stobrawa oraz Park Miejski. Respondenci zwracali uwagę na szybki rozwój budownictwa w rejonie Galerii Miodowej, osiedla Północ i Malarzy, a także pola uprawne i obrzeża miasta. Pojawiły się też głosy, że zagrożenia dotyczą całej gminy, szczególnie w kontekście powodzi, suszy i nadmiernego betonowania terenów.

7. Które rozwiązania są najważniejsze w Pana/Pani ocenie w przystosowaniu miasta do zmian klimatu?

Wśród odpowiedzi zdecydowanie dominują wskazania na rozwiązania oparte na przyrodzie, które uzyskały aż 95% wskazań. Tylko jedna osoba wskazała na rozwiązania techniczne jako najważniejsze.

8. Jak postrzega Pan/Pani zasoby zieleni w Kluczborku?

Wśród odpowiedzi mieszkańców Kluczborka przeważa opinia, że miasto posiada niedostateczną ilość zieleni - taką ocenę wyraziło około 55% respondentów. Około 40% uznało, że zieleni jest wystarczająco dużo, ale wskazali na potrzebę jej dalszego rozwoju. Jedynie nieliczne głosy stwierdziły, że obecna ilość zieleni jest w pełni wystarczająca.

9. Czy miasto powinno inwestować w rozwój zieleni miejskiej?

Wszyscy respondenci wyrazili jednoznaczne poparcie dla zwiększania powierzchni zielonych w mieście, co świadczy o powszechnej świadomości znaczenia zielonej infrastruktury jako kluczowego elementu adaptacji do zmian klimatycznych.

Tak - 21 (100,0%)

Nie - 0 (0,0%)

Nie wiem/Ciężko stwierdzić - 0 (0,0%)

10. Które obszary na terenie miasta Kluczbork Pana/Pani zdaniem można byłoby bardziej „zazielenić”?

Mieszkańcy Kluczborka najczęściej wskazywali potrzebę zazielenienia takich obszarów jak rynek, centrum miasta, okolice ulic Wolności, Cybisa, Mickiewicza i Byczyńskiej oraz tereny przy Galerii Miodowej. Szczególną uwagę zwrócono na

Osiedle Północ, Ossowskiego, Norwida i inne osiedla, zwłaszcza te zdominowane przez parkingi i zabudowę wielkopłytkową.

11. Jakie działania związane z rozwojem zieleni miejskiej Pana/Pani zdaniem są najbardziej pożądanymi na terenie miasta?

Najczęściej wskazywanym działaniem jest sadzenie drzew i krzewów w możliwie największej ilości, co pojawiło się w ponad 70% odpowiedzi. Wiele osób podkreślało również potrzebę ochrony istniejących drzewostanów oraz tworzenia nowych parków, w tym tzw. parków kieszonkowych. Pojedyncze głosy wskazywały na ograniczenie koszenia trawników i zakładanie łąk kwietnych.

12. W jaki sposób miasto Kluczbork reaguje na zmiany klimatyczne? Jeżeli są Panu/Pani znane przykłady takich działań ze strony miasta, proszę je pokrótce wskazać.

Większość respondentów deklaruje brak wiedzy na temat działań miasta Kluczbork w zakresie adaptacji do zmian klimatu. Pojedyncze osoby wskazują na zwiększanie ilości zieleni, tworzenie łąk kwietnych oraz zakładanie nowych parków, choć zauważają, że sadzone drzewa są niewielkie i rosną powoli. Część mieszkańców dostrzega jedynie bieżące utrzymanie istniejących terenów zielonych, głównie w parkach.

13. Czy mógłby/mogłaby Pan/Pani wskazać propozycje działań adaptacyjnych (projektów, inwestycji itp.) jakie mogłyby być zrealizowane na terenie miasta?

Mieszkańcy wskazują sadzenie drzew, tworzenie zielonych przystanków, ogrodów deszczowych, zielonych dachów, ograniczenie brukowania, wykorzystanie deszczówki i szarej wody, rozwój ścieżek rowerowych oraz kampanie edukacyjne. Wskazano też potrzebę zadbania o zbiornik retencyjny i stworzenia strefy rekreacyjnej z tężnią.

14. Jakie czynniki (o ile takie Pan/Pani identyfikuje) stanowią główną barierę dla adaptacji do zmian klimatu na terenie Kluczborka?

Najczęściej wskazywane bariery adaptacji do zmian klimatu w Kluczborku to ograniczone zasoby finansowe i ludzkie, niska świadomość społeczna oraz krytyczne nastawienie części mieszkańców. Pojawiają się też głosy o nadmiernym betonowaniu przestrzeni, braku zieleni przy drogach, skupieniu się na mniej istotnych inwestycjach oraz niewystarczającej adaptacji terenów przemysłowych do rozwiązań ekologicznych.

15. Czy Pana/Pani zdaniem na terenie miasta możliwe jest wprowadzanie działań adaptacyjnych przez pojedyncze gospodarstwa domowe?

65% osób uważa, że indywidualne gospodarstwa domowe mogą podejmować skuteczne działania adaptacyjne na terenie miasta. Pozostałe odpowiedzi rozkładają się na 30% respondentów, którzy byli niezdecydowani lub mieli trudności z oceną możliwości, oraz 5% osób, które nie dostrzegają takiej możliwości.

Tak - 12 (65,0%)

Nie - 2 (5,0%)

Nie wiem/Ciężko stwierdzić - 7 (30,0%)

16. Które z wymienionych działań adaptacji do zmian klimatu był(a)by Pan/Pani skłonny(a) zastosować w swoim gospodarstwie domowym/ogrodzie?

Respondenci najczęściej wskazywali retencjonowanie deszczówki, sadzenie drzew, tworzenie łąk kwietnych oraz poprawę komfortu cieplnego w domu. Często wybieranymi odpowiedziami było też ponowne wykorzystanie wody oraz rośliny odporne na suszę, ogrody deszczowe, zielone dachy i fasady.

Grupa kobiety 46-65 rok życia

1. Jakie skutki zmian klimatycznych obserwuje Pana/Pani w swoim otoczeniu (życiu codziennym)?

W odpowiedziach najczęściej pojawiały się obserwacje dotyczące podwyższenia się temperatury w ciągu roku, zmniejszenia ilości opadów, bezśnieżnych zim, braku wyraźnych czterech pór roku oraz częstszego występowania gwałtownych zjawisk atmosferycznych, takich jak nawałne deszcze i silne wiatry. Pojedyncze osoby wskazywały jedynie bezśnieżne zimy lub brak zauważalnych zmian, a jedna osoba stwierdziła, że pogoda nie odbiega od normy.

2. Czy zauważa Pan/Pani skutki zmian klimatycznych?

90% respondentów potwierdziło, że dostrzega skutki zmian klimatu w swoim otoczeniu. Tylko 10% osób nie miało zdania lub było niezdecydowanych w tej kwestii.

Tak - 18 (90,0%)

Nie - 2 (10,0%)

Nie wiem/Nie mam zdania - 0 (0,0%)

3. Jakie według Pana/Pani działania składają się na adaptację do zmian klimatu?

W odpowiedziach najczęściej wskazywano działania takie jak realizacja projektów małej retencji wodnej, nasadzenia drzew i zwiększanie powierzchni zieleni miejskiej, odtwarzanie lasów i mokradeł, renaturyzacja rzek oraz zwiększanie powierzchni biologicznie czynnych poprzez „odbetonowywanie” terenów utwardzonych. Pojawiały się również propozycje realizacji zielonych dachów, minimalizacji efektu miejskiej wyspy ciepła oraz czyszczenia małych cieków wodnych.

4. Jakie są Pana/Pani zdaniem główne zagrożenia związane ze zmianami klimatu w mieście Kluczbork?

Najczęściej wskazywane zagrożenia klimatyczne w Kluczborku to miejskie podtopienia, długotrwałe upały, susze, wichury i ryzyko pożarów. Pojawiały się też obawy przed powodzią rzecznych oraz ekstremalnymi zjawiskami pogodowymi, jak intensywne opady śniegu czy nagłe ochłodzenia.

5. Które sektory miasta są Pana/Pani zdaniem najbardziej zagrożone przez zmiany klimatyczne i ich skutki?

W odpowiedziach najczęściej wskazywano, że najbardziej narażone na skutki zmian klimatycznych są: rolnictwo, zasoby wodne, infrastruktura techniczna miasta, zdrowie mieszkańców, zwłaszcza osób starszych, dzieci i osób z chorobami przewlekłymi. Pojawiały się także odniesienia do sektora leśnego i bioróżnorodności, transportu, energetyki, przemysłu, budownictwa oraz turystyki.

6. Który obszar miasta jest Pana/Pani zdaniem najbardziej wrażliwy na zagrożenia spowodowane skutkami zmian klimatu?

Respondenci za najbardziej narażone na skutki zmian klimatycznych uznali centrum Kluczborka, okolice rzek i rejony „za torami”, gdzie występuje ryzyko podtopień. Wskazywano też konkretne ulice (Kościuszki, Grunwaldzka, Okulickiego, Drzymały), osiedla (Północ, Norwida, Ossowskiego, Malarzy), tereny spółdzielni, park miejski, lasy i pola, narażone na susze i pożary. Część osób uznała, że zagrożone jest całe miasto.

7. Które rozwiązania są najważniejsze w Pana/Pani ocenie w przystosowaniu miasta do zmian klimatu?

Wśród odpowiedzi zdecydowanie dominowały wskazania na rozwiązania oparte na przyrodzie, takie jak zwiększanie terenów zielonych, retencja wody czy zazielenianie przestrzeni miejskiej - wybrało je aż 75% respondentów. Rozwiązania techniczne, np. modernizacja infrastruktury czy systemów odwodnienia, uzyskały 20% wskazań. Jedynie 5% osób wskazało na znaczenie rozwiązań organizacyjnych.

8. Jak postrzega Pan/Pani zasoby zieleni w Kluczborku?

Wśród odpowiedzi mieszkańców Kluczborka przeważa opinia, że miasto posiada niedostateczną ilość zieleni. Około 35% uznało, że zieleni jest wystarczająco dużo, ale wskazali na potrzebę jej dalszego rozwoju. 10% uznaje, że zieleni jest wystarczająco dużo lub bardzo dużo, taka sama część osób nie ma zdania na ten temat.

9. Czy miasto powinno inwestować w rozwój zieleni miejskiej?

85% respondentów opowiedziało się zdecydowanie za inwestowaniem w rozwój zieleni miejskiej. Kolejne 10% nie było pewnych lub miało trudności z jednoznaczną oceną, natomiast tylko 5% osób wyraziło sprzeciw wobec tych inwestycji.

Tak - 17 (85,0%)

Nie - 1 (10,0%)

Nie wiem/Ciężko stwierdzić - 2 (5,0%)

10. Które obszary na terenie miasta Kluczbork Pana/Pani zdaniem można byłoby bardziej „zazielenić”?

Mieszkańcy Kluczborka najczęściej wskazywali centrum miasta, okolice rynku oraz główne ulice (m.in. Byczyńska, Mickiewicza, Jagiellońska, Piłsudskiego) jako obszary wymagające zazielenienia. Wskazano też tereny za torami, Błonia, okolice Galerii Miodowej, zalew, szkoły, przedszkola, osiedle Północ, nowe osiedla, park miejski, Stare Miasto oraz plac zabaw przy Jagiellońskiej i basen miejski.

11. Jakie działania związane z rozwojem zieleni miejskiej Pana/Pani zdaniem są najbardziej pożądanymi na terenie miasta?

Wśród wskazywanych działań na rzecz rozwoju zieleni miejskiej w Kluczborku najczęściej pojawiały się postulaty dotyczące intensywnego sadzenia drzew i krzewów - tę odpowiedź wybrało aż 45% respondentów. Duże znaczenie przypisywano również ochronie istniejących drzewostanów, co wskazało 30% osób. 15% ankietowanych opowiedziało się za ograniczeniem koszenia trawników i tworzeniem łąk kwietnych, a 10% wskazało na potrzebę tworzenia nowych parków, w tym tzw. kieszonkowych, oraz rozwój zielonej infrastruktury.

12. W jaki sposób miasto Kluczbork reaguje na zmiany klimatyczne? Jeżeli są Panu/Pani znane przykłady takich działań ze strony miasta, proszę je pokrótce wskazać.

Mieszkańcy dostrzegają zarówno pozytywne działania miasta Kluczbork w zakresie adaptacji do zmian klimatu, jak tworzenie skwerów, nasadzenia czy retencja wody, jak i ich niedostatek. Krytykowano m.in. nadmierne koszenie trawników, intensywne przycinanie oraz wycinkę drzew, uznając je za szkodliwe dla klimatu miejskiego.

13. Czy mógłby/mogłaby Pan/Pani wskazać propozycje działań adaptacyjnych (projektów, inwestycji itp.) jakie mogłyby być zrealizowane na terenie miasta?

Mieszkańcy proponują m.in. budowę zbiorników retencyjnych, modernizację kanalizacji deszczowej, tworzenie parków kieszonkowych, sadzenie drzew, ograniczenie betonowania i lepszą ochronę istniejącej zieleni. Wskazują też na potrzebę edukacji klimatycznej, retencji wody w domach oraz czyszczenia rzek i rowów.

14. Jakie czynniki (o ile takie Pan/Pani identyfikuje) stanowią główną barierę dla adaptacji do zmian klimatu na terenie Kluczborka?

Mieszkańcy jako główne bariery wskazywali brak świadomości ekologicznej, niedostateczną edukację, ograniczone fundusze oraz niekorzystne decyzje władz i spółdzielni, zwłaszcza dotyczące wycinki drzew. Zwracano też uwagę na betonowanie przestrzeni, brak zieleni w inwestycjach, trudności techniczne i problemy z zarządzaniem rzekami. Część osób podkreślała potrzebę aktywnego działania mimo przeszkód.

15. Czy Pana/Pani zdaniem na terenie miasta możliwe jest wprowadzanie działań adaptacyjnych przez pojedyncze gospodarstwa domowe?

Wyniki ankiety dotyczące możliwości wprowadzania działań adaptacyjnych przez pojedyncze gospodarstwa domowe wskazują na pozytywne nastawienie mieszkańców do udziału indywidualnego w procesie adaptacji. 65% respondentów wyraziło przekonanie, że takie działania są możliwe i mogą mieć realny wpływ na zwiększenie odporności miasta. Jednocześnie 30% osób było niezdecydowanych lub miało trudności z oceną tej kwestii, co może wskazywać na potrzebę dalszej edukacji i uświadamiania roli gospodarstw domowych w adaptacji. Tylko 5% respondentów nie widzi takiej możliwości.

Tak - 13 (65,0%)

Nie - 1 (5,0%)

Nie wiem/Ciężko stwierdzić - 6 (30,0%)

16. Które z wymienionych działań adaptacji do zmian klimatu był(a)by Pan/Pani skłonny(a) zastosować w swoim gospodarstwie domowym/ogrodzie?

Respondenci wskazali szereg działań adaptacyjnych, które byliby skłonni zastosować w swoich gospodarstwach domowych. Najczęściej wymieniano retencjonowanie deszczówki i wykorzystywanie jej do podlewania ogrodu, nasadzenia roślinności odpornej na suszę oraz stosowanie rolet, żaluzji i zasłon zaciemniających w celu ograniczenia nagrzewania pomieszczeń. Często wybieranymi odpowiedziami było także uszczelnianie okien i drzwi balkonowych, ograniczenie koszenia trawników na rzecz tworzenia łąk kwietnych, sadzenie drzew na działce oraz ponowne wykorzystanie wody w mieszkaniu.

Grupa kobiety ponad 65 lat

1. Jakie skutki zmian klimatycznych obserwuje Pana/Pani w swoim otoczeniu (życiu codziennym)?

W odpowiedziach najczęściej wskazywano na wzrost średnich temperatur w ciągu roku, brak śniegu zimą oraz zanik wyraźnych granic między porami roku. Mieszkańcy zauważają również coraz częstsze występowanie gwałtownych zjawisk pogodowych, takich jak intensywne opady deszczu i silne wiatry, a także ogólne zmniejszenie ilości opadów w skali roku.

2. Czy zauważa Pan/Pani skutki zmian klimatycznych?

Mieszkańcy Kluczborka jednomyślnie potwierdzili występowanie skutków zmian klimatycznych – 100% respondentów stwierdziło, że dostrzega negatywne efekty zmian klimatu w swoim otoczeniu. Wynik ten wskazuje na bardzo wysoką świadomość społeczną.

Tak - 2 (100,0%)

Nie - 0 (0,0%)

Nie wiem/Nie mam zdania - 0 (0,0%)

3. Jakie według Pana/Pani działania składają się na adaptację do zmian klimatu?

W odpowiedziach najczęściej wskazywano na potrzebę zwiększania powierzchni zieleni miejskiej poprzez nasadzenia drzew oraz ograniczanie powierzchni utwardzonych, czyli tzw. „odbetonowywanie”. Respondenci podkreślali także znaczenie małej retencji wodnej, realizacji zielonych dachów oraz działań zmniejszających efekt miejskiej wyspy ciepła, takich jak stosowanie jasnych nawierzchni czy zazielenianie przestrzeni publicznej.

4. Jakie są Pana/Pani zdaniem główne zagrożenia związane ze zmianami klimatu w mieście Kluczbork?

Respondenci najczęściej wskazywali na fale upałów, silne wiatry oraz susze jako główne zagrożenia klimatyczne dla Kluczborka. Duże obawy budzą także ulewne deszcze prowadzące do powodzi rzecznych oraz miejskich, szczególnie w rejonach o słabej infrastrukturze odwodnieniowej.

5. Które sektory miasta są Pana/Pani zdaniem najbardziej zagrożone przez zmiany klimatyczne i ich skutki?

Respondenci najczęściej wskazywali zagrożenia klimatyczne dla zdrowia publicznego, zwłaszcza osób starszych, dzieci i chorych przewlekle. Obawy dotyczyły też infrastruktury miejskiej, rolnictwa, gospodarki wodnej, leśnictwa, bioróżnorodności, transportu, budownictwa i energetyki.

6. Który obszar miasta jest Pana/Pani zdaniem najbardziej wrażliwy na zagrożenia spowodowane skutkami zmian klimatu?

W ocenie mieszkańców najbardziej wrażliwym obszarem na skutki zmian klimatu jest całe miasto Kluczbork, ze szczególnym uwzględnieniem terenów w pobliżu rzek i stawów, osiedla Północ oraz infrastruktury drogowej. Są to miejsca narażone na podtopienia, ekstremalne zjawiska pogodowe i wzrost temperatur.

7. Które rozwiązania są najważniejsze w Pana/Pani ocenie w przystosowaniu miasta do zmian klimatu?

W ocenie respondentów najważniejsze w przystosowaniu miasta do zmian klimatu są rozwiązania wykorzystujące przyrodę. Obejmują one m.in. zwiększanie terenów zielonych, sadzenie drzew, tworzenie łąk kwietnych, zielonych dachów i fasad, a także działania na rzecz retencji wody.

8. Jak postrzega Pan/Pani zasoby zieleni w Kluczborku?

W opinii mieszkańców zasoby zieleni w Kluczborku są oceniane różnie -część osób uważa, że zieleni jest dostatecznie dużo, ale wskazany jest jej dalszy rozwój, natomiast inni podkreślają niedobór terenów zielonych i konieczność intensyfikacji działań na rzecz ich zwiększenia.

9. Czy miasto powinno inwestować w rozwój zieleni miejskiej?

Wyniki ankiety jednoznacznie wskazują na szerokie poparcie mieszkańców dla inwestowania w rozwój zieleni miejskiej, co potwierdza 100% odpowiedzi „tak”.

Tak - 2 (100,0%)

Nie - 0 (0,0%)

Nie wiem/Ciężko stwierdzić - 0 (0,0%)

10. Które obszary na terenie miasta Kluczbork Pana/Pani zdaniem można byłoby bardziej „zazielenić”?

W opinii mieszkańców obszarami wymagającymi intensyfikacji działań zazieleniających w Kluczborku są przede wszystkim osiedla mieszkaniowe, w tym rejon za kościołem NSPJ oraz osiedle Północ.

11. Jakie działania związane z rozwojem zieleni miejskiej Pana/Pani zdaniem są najbardziej pożądanymi na terenie miasta?

Mieszkańcy Kluczborka za najważniejsze uznają ochronę istniejących drzewostanów oraz intensywne nasadzenia drzew i krzewów, szczególnie w gęsto zabudowanych rejonach. Zieleń miejska ma kluczowe znaczenie dla mikroklimatu, retencji wody i ograniczania efektu miejskiej wyspy ciepła.

12. W jaki sposób miasto Kluczbork reaguje na zmiany klimatyczne? Jeżeli są Panu/Pani znane przykłady takich działań ze strony miasta, proszę je pokrótce wskazać.

Brak odpowiedzi.

13. Czy mógłby/mogłaby Pan/Pani wskazać propozycje działań adaptacyjnych (projektów, inwestycji itp.) jakie mogłyby być zrealizowane na terenie miasta?

Brak odpowiedzi.

14. Jakie czynniki (o ile takie Pan/Pani identyfikuje) stanowią główną barierę dla adaptacji do zmian klimatu na terenie Kluczborka?

Brak odpowiedzi.

15. Czy Pana/Pani zdaniem na terenie miasta możliwe jest wprowadzanie działań adaptacyjnych przez pojedyncze gospodarstwa domowe?

Wyniki wskazują na szczególnie pozytywne nastawienie do wykonywania działań adaptacyjnych. Wszyscy respondenci zauważają możliwość wprowadzenia działań przez pojedyncze gospodarstwa domowe.

Tak - 2 (100,0%)

Nie - 0 (0,0%)

Nie wiem/Ciężko stwierdzić - 0 (0,0%)

16. Które z wymienionych działań adaptacji do zmian klimatu był(a)by Pan/Pani skłonny(a) zastosować w swoim gospodarstwie domowym/ogrodzie?

Respondenci najczęściej deklarowali gotowość do stosowania działań adaptacyjnych takich jak retencjonowanie deszczówki i wykorzystywanie jej do podlewania ogrodu, ograniczenie koszenia trawników na rzecz tworzenia łąk kwietnych, nasadzenia drzew na terenie działki oraz stosowanie rolet, żaluzji i zasłon zaciemniających w celu ograniczenia nagrzewania pomieszczeń. Wskazywano również na uszczelnianie okien i drzwi balkonowych jako element poprawy komfortu cieplnego w domach.

Grupa mężczyźni 18-26 rok życia

1. Jakie skutki zmian klimatycznych obserwuje Pana/Pani w swoim otoczeniu (życiu codziennym)?

Mieszkańcy najczęściej obserwują skutki zmian klimatycznych w postaci bezśnieżnych zim, częstych i gwałtownych zjawisk atmosferycznych, takich jak nawałne deszcze i silne wiatry, a także zaniku wyraźnych granic między porami roku. Pojawiają się również głosy o zmniejszeniu ilości opadów w ciągu roku oraz

nietypowo chłodnym lecie, co pokazuje, że zmiany klimatyczne są odczuwalne w codziennym życiu, choć nie zawsze jednoznacznie kojarzone z ociepleniem.

2. Czy zauważa Pan/Pani skutki zmian klimatycznych

Połowa ankietowanych potwierdza, że widzi skutki zmian klimatycznych, pozostali respondenci zadeklarowali brak zauważalnych zmian.

Tak - 2 (50,0%)

Nie - 2 (50,0%)

Nie wiem/Nie mam zdania - 0 (0,0%)

3. Jakie według Pana/Pani działania składają się na adaptację do zmian klimatu?

Ankietowani za kluczowe działania adaptacyjne uznają nasadzenia drzew, zwiększanie zieleni miejskiej, odtwarzanie lasów i mokradeł, renaturyzację rzek oraz „odbetonowywanie” terenów. Ważne są też projekty małej retencji i ograniczanie efektu miejskiej wyspy ciepła.

4. Jakie są Pana/Pani zdaniem główne zagrożenia związane ze zmianami klimatu w mieście Kluczbork?

W Kluczborku mieszkańcy dostrzegają coraz więcej zagrożeń związanych ze zmianami klimatu. Wskazują na powodzie miejskie i rzeczne, które pojawiają się po intensywnych opadach deszczu lub w wyniku topnienia śniegu. Upały stają się coraz bardziej dokuczliwe, a susze wpływają na dostępność wody i kondycję roślinności. Z drugiej strony, niektórzy zauważają także fale chłodu, które zakłócają rytm pogodowy i utrudniają codzienne funkcjonowanie. Te obserwacje pokazują, że zmiany klimatyczne nie są abstrakcyjnym problemem - są obecne tu i teraz, w życiu codziennym mieszkańców miasta.

5. Które sektory miasta są Pana/Pani zdaniem najbardziej zagrożone przez zmiany klimatyczne i ich skutki?

Najbardziej zagrożone sektory to rolnictwo, leśnictwo, bioróżnorodność i gospodarka wodna, które silnie reagują na zmiany klimatu. Wskazywano też zagrożenia dla zdrowia publicznego, zwłaszcza osób starszych, dzieci i przewlekle chorych.

6. Który obszar miasta jest Pana/Pani zdaniem najbardziej wrażliwy na zagrożenia spowodowane skutkami zmian klimatu?

Szczególnie narażone na skutki zmian klimatu są tereny zielone, pola, parki i okolice parku miejskiego. Wskazano też obszary ze słabą kanalizacją, podatne na podtopienia oraz rejon PKS-u jako wymagający działań adaptacyjnych.

7. Które rozwiązania są najważniejsze w Pana/Pani ocenie w przystosowaniu miasta do zmian klimatu?

W odpowiedziach dominują wskazania na rozwiązania wykorzystujące przyrodę jako najważniejsze w przystosowaniu miasta do zmian klimatu. Tego typu działania obejmują m.in. zwiększanie powierzchni zieleni, sadzenie drzew, tworzenie ogrodów

deszczowych, zielonych dachów i fasad, a także renaturyzację rzek czy odtwarzanie mokradeł.

8. Jak postrzega Pan/Pani zasoby zieleni w Kluczborku?

Ocena zasobów zieleni w Kluczborku jest zróżnicowana, choć przeważają głosy wskazujące na jej niedobór. Wiele osób uważa, że obecna ilość zieleni jest niewystarczająca i konieczne są intensywne działania na rzecz jej zwiększenia. Pojawiają się również opinie, że zieleni jest dostatecznie dużo, jednak wskazany byłby jej dalszy rozwój. Nieliczni uznają obecny stan za wystarczający.

9. Czy miasto powinno inwestować w rozwój zieleni miejskiej?

Wszyscy respondenci zauważają dużą potrzebę inwestowania w zazielenianie miasta, co wskazuje na poparcie działań.

Tak - 4 (100,0%)

Nie - 0 (0,0%)

Nie wiem/Ciężko stwierdzić - 0 (0,0%)

10. Które obszary na terenie miasta Kluczbork Pana/Pani zdaniem można byłoby bardziej „zazielenić”?

Wskazane obszary, które zdaniem respondentów wymagają intensyfikacji działań zazieleniających, to przede wszystkim wszystkie osiedla mieszkaniowe. Pojawiły się także konkretne lokalizacje, takie jak ulica Skorupki, Rynek, Dworzec PKS oraz ulice Krakowska i Piłsudskiego.

11. Jakie działania związane z rozwojem zieleni miejskiej Pana/Pani zdaniem są najbardziej pożądanymi na terenie miasta?

Najbardziej pożądane działania w zakresie rozwoju zieleni miejskiej to tworzenie nowych parków, w tym tzw. parków kieszonkowych, które mogą pełnić funkcję lokalnych enklaw przyrody w gęsto zabudowanych częściach miasta. Równie istotne jest rozwijanie zielonej infrastruktury poprzez obsadzanie pnączami budynków użyteczności publicznej, ekranów akustycznych czy innych elementów przestrzeni miejskiej.

12. W jaki sposób miasto Kluczbork reaguje na zmiany klimatyczne? Jeżeli są Panu/Pani znane przykłady takich działań ze strony miasta, proszę je pokrótce wskazać.

Brak odpowiedzi.

13. Czy mógłby/mogłaby Pan/Pani wskazać propozycje działań adaptacyjnych (projektów, inwestycji itp.) jakie mogłyby być zrealizowane na terenie miasta?

Brak odpowiedzi.

14. Jakie czynniki (o ile takie Pan/Pani identyfikuje) stanowią główną barierę dla adaptacji do zmian klimatu na terenie Kluczborka?

Brak odpowiedzi.

15. Czy Pana/Pani zdaniem na terenie miasta możliwe jest wprowadzanie działań adaptacyjnych przez pojedyncze gospodarstwa domowe?

Zdecydowana większość ankietowanych była niezdecydowana lub miało trudności z oceną tej kwestii, co może wskazywać na potrzebę dalszej edukacji i uświadamiania roli gospodarstw domowych w adaptacji. Tylko niewielka część zauważa możliwość wprowadzania działań adaptacyjnych przez gospodarstwa domowe.

Tak - 1 (25,0%)

Nie - 0 (0,0%)

Nie wiem/Ciężko stwierdzić - 3 (75,0%)

16. Które z wymienionych działań adaptacji do zmian klimatu był(a)by Pan/Pani skłonny(a) zastosować w swoim gospodarstwie domowym/ogrodzie?

Najczęściej wybierane działania to retencjonowanie deszczówki, nasadzenia drzew i roślin odpornych na suszę, ograniczenie koszenia trawy na rzecz łąk kwietnych, uszczelnienie okien i drzwi oraz stosowanie rolet i zasłon zaciemniających. Coraz większą popularność zyskuje też ponowne wykorzystanie wody w domu.

Grupa mężczyzn 27-35 rok życia

1. Jakie skutki zmian klimatycznych obserwuje Pana/Pani w swoim otoczeniu (życiu codziennym)?

W codziennym życiu coraz częściej zauważalne są skutki zmian klimatycznych, takie jak bezśnieżne zimy, podwyższenie średnich temperatur w ciągu roku oraz zmniejszenie ilości opadów. Pojawiają się również gwałtowne zjawiska atmosferyczne- nawałne deszcze i silne wiatry.

2. Czy zauważa Pan/Pani skutki zmian klimatycznych

Opinie respondentów w kwestii skutków zmian klimatycznych są podzielone: połowa badanych zauważa ich wpływ, a połowa nie dostrzega wyraźnych zmian.

Tak - 4 (50,0%)

Nie - 4 (50,0%)

Nie wiem/Nie mam zdania - 0 (0,0%)

3. Jakie według Pana/Pani działania składają się na adaptację do zmian klimatu?

Respondenci najczęściej wskazywali na nasadzenia drzew i zwiększanie powierzchni zieleni miejskiej jako kluczowe działania adaptacyjne do zmian klimatu. Duże poparcie uzyskały również takie rozwiązania jak odtwarzanie lasów i mokradeł, zwiększanie powierzchni biologicznie czynnych poprzez „odbetonowywanie” terenów utwardzonych oraz realizacja projektów małej retencji wodnej. W odpowiedziach pojawiały się także postulaty dotyczące renaturyzacji rzek, tworzenia zielonych dachów oraz minimalizacji efektu miejskiej wyspy ciepła.

4. Jakie są Pana/Pani zdaniem główne zagrożenia związane ze zmianami klimatu w mieście Kluczborku?

Główne zagrożenia klimatyczne w Kluczborku to miejskie powodzie spowodowane intensywnymi opadami, susze, fale upałów, ulewne deszcze i silne wiatry. Fale chłodu były wskazywane rzadziej.

5. Które sektory miasta są Pana/Pani zdaniem najbardziej zagrożone przez zmiany klimatyczne i ich skutki?

Najbardziej zagrożone sektory to rolnictwo, leśnictwo, bioróżnorodność i gospodarka wodna. Wskazywano też energetykę, budownictwo, transport oraz zdrowie publiczne, zwłaszcza osób wrażliwych. Rzadziej pojawiały się obawy o infrastrukturę miejską, przemysł i turystykę.

6. Który obszar miasta jest Pana/Pani zdaniem najbardziej wrażliwy na zagrożenia spowodowane skutkami zmian klimatu?

Według odpowiadających, najbardziej wrażliwe na skutki zmian klimatycznych obszary miasta to m.in. Osiedle Północ, Centrum oraz rejony ulic Okulickiego, Strzeleckiej i Drzymały -wskazywane jako miejsca pozbawione zieleni i narażone na przegrzewanie. Zwrócono również uwagę na okolice ulic Makowskiego i Jana Pawła II, gdzie występują zalania po intensywnych opadach. Pojawiły się też opinie, że zagrożone są wszystkie obszary miasta, a nawet cała gmina.

7. Które rozwiązania są najważniejsze w Pana/Pani ocenie w przystosowaniu miasta do zmian klimatu?

W odpowiedziach dominują wskazania na rozwiązania wykorzystujące przyrodę jako najważniejsze w przystosowaniu miasta do zmian klimatu. Respondenci szczególnie podkreślają działania takie jak zwiększanie terenów zielonych, nasadzenia drzew, tworzenie parków czy zielonych dachów. Rozwiązania techniczne, choć również obecne w odpowiedziach, były wskazywane rzadziej i traktowane jako uzupełnienie działań opartych na naturze.

8. Jak postrzega Pan/Pani zasoby zieleni w Kluczborku?

Z opinii respondentów wynika, że najczęściej wskazywaną oceną zasobów zieleni w Kluczborku jest jej niedostateczna ilość, co według wielu wymaga zdecydowanych działań na rzecz zwiększenia terenów zielonych. Część osób uważa, że zieleni jest dostatecznie dużo, choć wskazują na potrzebę jej dalszego rozwoju. Pojawiły się także pojedyncze głosy, że ilość zieleni w mieście jest wystarczająca lub nawet zbyt duża, jednak są to opinie zdecydowanie mniej liczne.

9. Czy miasto powinno inwestować w rozwój zieleni miejskiej?

Aż 87,5% respondentów opowiada się za inwestowaniem w rozwój zieleni miejskiej, podczas gdy 12,5% badanych nie widzi takiej potrzeby. Uzyskane dane wskazują na rosnącą świadomość ekologiczną wśród mieszkańców oraz ich chęć poprawy jakości życia w mieście

Tak - 7 (87,5%)

Nie - 1 (12,5%)

Nie wiem/Ciężko stwierdzić - 0 (0,0%)

10. Które obszary na terenie miasta Kluczbork Pana/Pani zdaniem można byłoby bardziej „zazielenić”?

Respondenci wskazali szereg miejsc w Kluczborku, które ich zdaniem wymagają dodatkowego zazielenienia. Wśród najczęściej wymienianych znalazły się Rynek, Plac Niepodległości, okolice ulic Opolskiej, Drzymały, Strzeleckiej i Wołczyńskiej, a także Osiedle Południe. Zwrócono uwagę na potrzebę nasadzeń wzdłuż ulic gminnych, chodników i deptaków, w tym w rejonie galerii Miodowej przy ulicy Skorupki.

11. Jakie działania związane z rozwojem zieleni miejskiej Pana/Pani zdaniem są najbardziej pożądanymi na terenie miasta?

Respondenci podkreślają potrzebę intensywnego sadzenia drzew i krzewów oraz tworzenia zielonej infrastruktury. Wskazują na konieczność walki z jemiolą, która zagraża istniejącym drzewom. Ważne jest także zakładanie nowych parków, w tym kieszonkowych, by poprawić jakość życia mieszkańców.

12. W jaki sposób miasto Kluczbork reaguje na zmiany klimatyczne? Jeżeli są Panu/Pani znane przykłady takich działań ze strony miasta, proszę je pokrótce wskazać.

Respondenci w różny sposób oceniają reakcje miasta Kluczbork na zmiany klimatyczne. Część z nich wskazuje konkretne działania, takie jak budowa zbiornika retencyjnego, melioracja rowów czy tworzenie zielonych skwerów. Inni wyrażają krytyczne opinie, twierdząc, że miasto nie podejmuje żadnych działań.

13. Czy mógłby/mogłaby Pan/Pani wskazać propozycje działań adaptacyjnych (projektów, inwestycji itp.) jakie mogłyby być zrealizowane na terenie miasta?

Ankietowani zaproponowali szereg działań adaptacyjnych, które ich zdaniem mogłyby zostać zrealizowane na terenie Kluczborka w odpowiedzi na zmiany klimatyczne. Wśród najczęściej pojawiających się pomysłów znalazły się: odbetonowanie rynku i ograniczenie tzw. „betonozy”, budowa podziemnych zbiorników na deszczówkę do nawadniania skwerów oraz nasadzenia wysokich drzew, szczególnie na placu Niepodległości. Zwrócono uwagę na potrzebę oczyszczenia rowów w parku miejskim oraz usunięcia jemioli, która zagraża lokalnym drzewostanom.

14. Jakie czynniki (o ile takie Pan/Pani identyfikuje) stanowią główną barierę dla adaptacji do zmian klimatu na terenie Kluczborka?

W ocenie respondentów, adaptacja do zmian klimatycznych w Kluczborku napotyka na kilka istotnych przeszkód. Jedną z nich jest sceptycyzm społeczny - część mieszkańców nie uznaje zmian klimatu za realne zagrożenie, co utrudnia wdrażanie działań adaptacyjnych. Inni wskazują na nadmierną betonizację przestrzeni miejskiej, która ogranicza możliwości zazieleniania i retencji wody.

15. Czy Pana/Pani zdaniem na terenie miasta możliwe jest wprowadzanie działań adaptacyjnych przez pojedyncze gospodarstwa domowe?

Połowa ankietowanych uważa, że pojedyncze gospodarstwa domowe mogą wprowadzać działania adaptacyjne na terenie miasta. 37,5% respondentów jest przeciwnego zdania, a 12,5% nie potrafiło określić swojego stanowiska. Wyniki te wskazują na zróżnicowane opinie mieszkańców w kwestii indywidualnego wpływu na adaptację do zmian klimatu.

Tak - 4 (50,0%)

Nie - 3 (37,5%)

Nie wiem/Ciężko stwierdzić - 1 (12,5%)

16. Które z wymienionych działań adaptacji do zmian klimatu był(a)by Pan/Pani skłonny(a) zastosować w swoim gospodarstwie domowym/ogrodzie?

Respondenci najczęściej wskazywali działania takie jak sadzenie roślin odpornych na suszę, retencjonowanie deszczówki, ponowne wykorzystanie wody, uszczelnianie okien oraz stosowanie osłon przeciwsłonecznych. Część osób zgłaszała ograniczenia wynikające z warunków mieszkaniowych, a jedna osoba nie wyraziła chęci do podejmowania działań adaptacyjnych.

Grupa mężczyzn 36-45 rok życia

1. Jakie skutki zmian klimatycznych obserwuje Pana/Pani w swoim otoczeniu (życiu codziennym)?

W codziennym życiu respondenci obserwują szereg skutków zmian klimatycznych, które wpływają na ich otoczenie. Najczęściej wskazywano na bezśnieżne zimy oraz zmniejszenie się ilości opadów w ciągu roku, co może prowadzić do problemów z dostępem do wody i pogorszenia kondycji roślinności. Wielu zauważa również podwyższenie się średnich temperatur oraz brak wyraźnych granic między czterema porami roku, co zaburza naturalny rytm przyrody.

2. Czy zauważa Pan/Pani skutki zmian klimatycznych?

Większość ankietowanych zauważa skutki zmian klimatycznych, natomiast część respondentów nie dostrzega ich w swoim otoczeniu. Wynik ten pokazuje, że świadomość wpływu zmian klimatu jest stosunkowo wysoka wśród badanych osób.

Tak - 8 (72,7%)

Nie - 3 (27,3%)

Nie wiem/Nie mam zdania - 0 (0,0%)

3. Jakie według Pana/Pani działania składają się na adaptację do zmian klimatu?

Respondenci najczęściej popierali działania oparte na przyrodzie: nasadzenia drzew, odtwarzanie lasów i mokradeł, renaturyzację rzek oraz „odbetonowywanie” terenów. Ważne były też projekty małej retencji, zielone dachy i ograniczanie miejskiej wyspy ciepła.

4. Jakie są Pana/Pani zdaniem główne zagrożenia związane ze zmianami klimatu w mieście Kluczbork?

Mieszkańcy Kluczborka jako główne zagrożenia klimatyczne wskazują miejskie podtopienia, susze, powodzie rzeczne, ulewne deszcze, silne wiatry, fale upałów i pożary naturalne. Zjawiska te coraz wyraźniej wpływają na lokalny krajobraz.

5. Które sektory miasta są Pana/Pani zdaniem najbardziej zagrożone przez zmiany klimatyczne i ich skutki?

W odpowiedziach ankietowanych najczęściej wskazywano rolnictwo, leśnictwo, bioróżnorodność i gospodarkę wodną jako najbardziej zagrożone sektory. Zwracano też uwagę na infrastrukturę miejską oraz zdrowie publiczne, zwłaszcza osób starszych, dzieci i przewlekle chorych.

6. Który obszar miasta jest Pana/Pani zdaniem najbardziej wrażliwy na zagrożenia spowodowane skutkami zmian klimatu?

Wskazania respondentów pokazują, że za najbardziej wrażliwe na skutki zmian klimatycznych obszary w Kluczborku uznawane są przede wszystkim tereny wodne, takie jak zalew - gdzie pojawia się problem zakwitu sinic. Często wymieniano również Rynek oraz południową część miasta, a także konkretne ulice, m.in. Matejki i Poniatowskiego.

7. Które rozwiązania są najważniejsze w Pana/Pani ocenie w przystosowaniu miasta do zmian klimatu?

Respondenci najczęściej wskazywali na działania oparte na naturze, takie jak zwiększanie zieleni, nasadzenia drzew i renaturyzację obszarów wodnych. Rzadziej pojawiały się rozwiązania techniczne (retencja, zielone dachy) i organizacyjne wspierające edukację i koordynację działań.

8. Jak postrzega Pan/Pani zasoby zieleni w Kluczborku?

Oceny zasobów zieleni w Kluczborku są zróżnicowane, choć przeważają opinie o jej niedoborze i potrzebie zwiększenia. Część mieszkańców uważa, że zieleni jest wystarczająco, ale wymaga dalszego rozwoju. Nieliczni uznali jej ilość za bardzo dużą lub nie mieli zdania.

9. Czy miasto powinno inwestować w rozwój zieleni miejskiej?

Zdecydowana większość ankietowanych uważa, że miasto powinno inwestować w rozwój zieleni miejskiej, natomiast tylko nieliczni byli przeciwnego zdania lub nie potrafili określić swojego stanowiska.

Tak - 9 (81,8%)

Nie - 1 (9,1%)

Nie wiem/Ciężko stwierdzić - 1 (9,1%)

10. Które obszary na terenie miasta Kluczbork Pana/Pani zdaniem można byłoby bardziej „zazielenić”?

W opinii mieszkańców Kluczborka, zazielenienia wymaga przede wszystkim Rynek oraz jego najbliższe otoczenie, które pojawiało się wielokrotnie w odpowiedziach. Wskazywano również na osiedla mieszkaniowe, szczególnie blokowiska i rejony nowych zabudowań, gdzie brakuje drzew i zieleni wysokiej. Respondenci zwracali

uwagę na potrzebę zadbania o istniejący park miejski, a także na konieczność zazielenienia całej gminy - poprzez nasadzenia pasów zieleni wzdłuż dróg i ulic.

11. Jakie działania związane z rozwojem zieleni miejskiej Pana/Pani zdaniem są najbardziej pożądanymi na terenie miasta?

Respondenci wskazali szereg działań, które ich zdaniem są najbardziej pożądane w kontekście rozwoju zieleni miejskiej w Kluczborku. Najczęściej pojawiały się postulaty dotyczące sadzenia drzew i krzewów w możliwie największej ilości, co świadczy o silnej potrzebie zwiększenia zielonej infrastruktury. Dużym poparciem cieszyło się również tworzenie nowych parków, w tym tzw. parków kieszonkowych

12. W jaki sposób miasto Kluczbork reaguje na zmiany klimatyczne? Jeżeli są Panu/Pani znane przykłady takich działań ze strony miasta, proszę je pokrótce wskazać.

W odpowiedziach mieszkańców pojawiły się zarówno przykłady konkretnych działań, jak i głosy wskazujące na ich brak. Część respondentów wymieniła budowę zbiornika retencyjnego jako przykład inicjatywy wspierającej adaptację do zmian klimatycznych. Inni podkreślali, że nie zauważyli dotąd aktywności miasta w tym zakresie lub nie są świadomi takich działań.

13. Czy mógłby/mogłaby Pan/Pani wskazać propozycje działań adaptacyjnych (projektów, inwestycji itp.) jakie mogłyby być zrealizowane na terenie miasta?

Mieszkańcy Kluczborka postulują działania zwiększające odporność miasta na zmiany klimatu, m.in. tworzenie zielonych stref przez firmy, retencję wody, sadzenie drzew przy drogach oraz pielęgnację istniejącego drzewostanu, w tym usuwanie jemiół.

14. Jakie czynniki (o ile takie Pan/Pani identyfikuje) stanowią główną barierę dla adaptacji do zmian klimatu na terenie Kluczborka?

Główne bariery adaptacji do zmian klimatu w Kluczborku to rozbudowa strefy inwestycyjnej z firmami zagrażającymi środowisku, ograniczone zasoby finansowe gminy oraz brak spójnej wizji w planowaniu przestrzennym.

15. Czy Pana/Pani zdaniem na terenie miasta możliwe jest wprowadzanie działań adaptacyjnych przez pojedyncze gospodarstwa domowe?

Większość respondentów (54,5%) sądzi, że gospodarstwa domowe mają możliwość podejmowania działań adaptacyjnych w mieście, 9,1% uważa inaczej, a 36,4% nie potrafiło określić swojego stanowiska.

Tak - 6 (54,5%)

Nie - 1 (9,1%)

Nie wiem/Ciężko stwierdzić - 4 (36,4%)

16. Które z wymienionych działań adaptacji do zmian klimatu był(a)by Pan/Pani skłonny(a) zastosować w swoim gospodarstwie domowym/ogrodzie?

W odpowiedziach mieszkańców widać dużą gotowość do działań adaptacyjnych, takich jak retencjonowanie deszczówki, zakładanie łąk kwietnych, nasadzenia drzew i roślin odpornych na suszę. Popularne były też ogrody deszczowe, zielone dachy i fasady, stosowanie rolet oraz wykorzystanie szarej wody.

Grupa mężczyźni 46-65 rok życia

1. Jakie skutki zmian klimatycznych obserwuje Pana/Pani w swoim otoczeniu (życiu codziennym)?

W codziennym otoczeniu wiele osób zauważa wyraźne symptomy zmian klimatycznych. Do najczęściej wymienianych należą wzrost średnich temperatur w ciągu roku, coraz częstsze bezśnieżne zimy oraz zanik wyraźnych granic między porami roku. Zmniejszenie ilości opadów oraz nasilenie gwałtownych zjawisk atmosferycznych, takich jak nawałne deszcze czy silne wiatry, również jest zauważalne.

2. Czy zauważa Pan/Pani skutki zmian klimatycznych

Zdecydowana większość ankietowanych zauważa skutki zmian klimatycznych, jedynie pojedyncze osoby nie dostrzegają takich zjawisk. Wynik ten wskazuje na wysoką świadomość społeczną dotyczącą problemów klimatycznych.

Tak - 10 (91,0%)

Nie - 1 (9,0%)

Nie wiem/Nie mam zdania - 0 (0,0%)

3. Jakie według Pana/Pani działania składają się na adaptację do zmian klimatu?

Z odpowiedzi ankietowych wynika, że kluczowe działania adaptacyjne to mała retencja wodna, nasadzenia drzew, zwiększanie zieleni miejskiej, odtwarzanie lasów i mokradeł oraz „odbetonowywanie” terenów. Wskazywano także na renaturyzację rzek, ograniczanie miejskiej wyspy ciepła, zielone dachy i nasadzenia krzewów przy drogach.

4. Jakie są Pana/Pani zdaniem główne zagrożenia związane ze zmianami klimatu w mieście Kluczbork?

W opinii respondentów największe zagrożenia klimatyczne dla Kluczborka to przede wszystkim fale upałów, które pojawiają się coraz częściej i intensywniej, oraz ulewne deszcze prowadzące do powodzi miejskich - szczególnie w wyniku krótkotrwałych, nawałnych opadów. Wskazywano również na ryzyko powodzi rzecznych, wywoływanych przez długotrwałe deszcze lub topniejący śnieg, a także na susze, silne wiatry i pożary naturalne. Niektórzy zwrócili uwagę na ekstremalne opady śniegu oraz fale chłodu, choć były to odpowiedzi mniej liczne.

5. Które sektory miasta są Pana/Pani zdaniem najbardziej zagrożone przez zmiany klimatyczne i ich skutki?

Z odpowiedzi ankietowych wynika, że za najbardziej zagrożone przez zmiany klimatyczne sektory w Kluczborku uznawane są: rolnictwo, leśnictwo i różnorodność

biologiczna, gospodarka wodna oraz infrastruktura miejska. Wskazywano, że intensywne opady mogą prowadzić do niszczenia nawierzchni dróg czy podmywania mostów, co bezpośrednio wpływa na funkcjonowanie miasta.

6. Który obszar miasta jest Pana/Pani zdaniem najbardziej wrażliwy na zagrożenia spowodowane skutkami zmian klimatu?

Wskazania respondentów pokazują, że za najbardziej wrażliwe na skutki zmian klimatycznych obszary w Kluczborku uznawane są przede wszystkim tereny wodne, takie jak zalew -gdzie pojawia się problem zakwitu sinic. Często wymieniano również Rynek oraz południową część miasta, a także konkretne ulice, m.in. Matejki i Poniatowskiego.

7. Które rozwiązania są najważniejsze w Pana/Pani ocenie w przystosowaniu miasta do zmian klimatu?

W ocenie respondentów najważniejsze w przystosowaniu miasta do zmian klimatu są rozwiązania wykorzystujące przyrodę. Zdecydowana większość wskazała właśnie na działania oparte na naturze, takie jak zwiększanie powierzchni zieleni, nasadzenia drzew, tworzenie parków czy retencja wody opadowej. Tylko nieliczne głosy opowiadały się za rozwiązaniami technicznymi.

8. Jak postrzega Pan/Pani zasoby zieleni w Kluczborku?

W opinii większości respondentów zasoby zieleni w Kluczborku są oceniane jako dostateczne, przy czym podkreślają oni potrzebę dalszego ich rozwoju. Tego typu odpowiedzi stanowiły 70% wszystkich wskazań. Jednocześnie 30% uczestników badania uważa, że zieleni w mieście jest zbyt mało i należy podejmować wszelkie możliwe działania w celu jej zwiększenia.

9. Czy miasto powinno inwestować w rozwój zieleni miejskiej?

Ankietowani jednogłośnie stwierdzili, że miasto powinno inwestować w rozwój zieleni miejskiej.

Tak - 11 (100,0%)

Nie - 0 (0,0%)

Nie wiem/Ciężko stwierdzić - 0 (0,0%)

10. Które obszary na terenie miasta Kluczbork Pana/Pani zdaniem można byłoby bardziej „zazielenić”?

Respondenci wskazali wiele obszarów w Kluczborku wymagających zazielenienia, m.in. osiedle „Północ”, centrum miasta, stare i nowe osiedla, tereny parkowe oraz konkretne ulice i rejony. Szczególną uwagę zwrócono na blokowiska, gdzie brakuje dużych drzew dających cień.

11. Jakie działania związane z rozwojem zieleni miejskiej Pana/Pani zdaniem są najbardziej pożądanymi na terenie miasta?

Wśród najczęściej wskazywanych działań dominują postulaty sadzenia drzew i krzewów, ograniczenia koszenia trawników oraz tworzenia łąk kwietnych.

Respondenci podkreślali też potrzebę zakładania nowych parków, zwłaszcza kieszonkowych oraz troskę o istniejące drzewostany i ich pielęgnację.

- 12. W jaki sposób miasto Kluczbork reaguje na zmiany klimatyczne? Jeżeli są Panu/Pani znane przykłady takich działań ze strony miasta, proszę je pokrótce wskazać.**

W Kluczborku podejmowane są pojedyncze działania w odpowiedzi na zmiany klimatyczne, takie jak montaż paneli fotowoltaicznych i solarnych, ograniczenie koszenia trawników czy tworzenie mini skwerów. Choć widoczne są pierwsze kroki, wielu mieszkańców uważa, że miasto może zrobić znacznie więcej w tym zakresie.

- 13. Czy mógłby/mogłaby Pan/Pani wskazać propozycje działań adaptacyjnych (projektów, inwestycji itp.) jakie mogłyby być zrealizowane na terenie miasta?**

Wśród proponowanych działań adaptacyjnych pojawiają się inwestycje w odnawialne źródła energii, takie jak fotowoltaika, a także intensyfikacja nasadzeń drzew i krzewów, szczególnie wzdłuż ulic oraz w formie niewielkich skupisk zieleni. Respondenci podkreślają również potrzebę ochrony istniejących drzewostanów poprzez zakaz wycinki starych drzew oraz rezygnację z koszenia nieużytków, co sprzyja bioróżnorodności i retencji wody.

- 14. Jakie czynniki (o ile takie Pan/Pani identyfikuje) stanowią główną barierę dla adaptacji do zmian klimatu na terenie Kluczborka?**

Za główne bariery w adaptacji do zmian klimatu w Kluczborku wskazywane są: brak wiedzy i świadomości społecznej na temat zagrożeń klimatycznych, przegrzewanie się miejskich przestrzeni z powodu niedoboru cienia oraz niechęć do zmiany nawyków i opór wobec działań proekologicznych.

- 15. Czy Pana/Pani zdaniem na terenie miasta możliwe jest wprowadzanie działań adaptacyjnych przez pojedyncze gospodarstwa domowe?**

Większość ankietowanych nie potrafiła jednoznacznie ocenić, czy pojedyncze gospodarstwa domowe mogą wprowadzać działania adaptacyjne na terenie miasta, jednak część respondentów uważa, że jest to możliwe. Wynik ten wskazuje na potrzebę zwiększania świadomości w zakresie indywidualnych działań proekologicznych.

Tak - 5 (45,0%)

Nie - 0 (0,0%)

Nie wiem/Ciężko stwierdzić - 6 (55,0%)

- 16. Które z wymienionych działań adaptacji do zmian klimatu był(a)by Pan/Pani skłonny(a) zastosować w swoim gospodarstwie domowym/ogrodzie?**

Respondenci są otwarci na działania adaptacyjne, takie jak retencja deszczówki, nasadzenia drzew i łąk kwietnych, poprawa efektywności energetycznej budynków, ponowne wykorzystanie wody, zielone fasady oraz korzystanie z OZE i szarej wody.

3. Podsumowanie

Przeprowadzona wśród mieszkańców Kluczborka ankieta pokazała, że społeczność miasta charakteryzuje się stosunkowo wysokim poziomem świadomości dotyczącej skutków zmian klimatycznych oraz dużą gotowością do podejmowania działań adaptacyjnych. Wyniki badań wskazują, że mieszkańcy obserwują coraz wyraźniejsze symptomy zmian klimatu w swoim otoczeniu. Najczęściej wymienianymi zjawiskami były: wzrost średnich temperatur, coraz częstsze okresy bezśnieżnych zim, długotrwałe susze, ulewne deszcze prowadzące do lokalnych podtopień oraz nasilające się zjawiska silnych wiatrów i burz.

Respondenci podkreślali potrzebę podejmowania działań, które w sposób zrównoważony i przyjazny dla środowiska pozwolą miastu lepiej przystosować się do nowych warunków klimatycznych. Wśród preferowanych kierunków działań dominowały rozwiązania oparte na przyrodzie, takie jak: sadzenie drzew i krzewów, odtwarzanie lasów i mokradł, renaturyzacja rzek, ograniczanie powierzchni uszczelnionych poprzez „odbetonowywanie” terenów oraz rozwój projektów małej retencji wodnej.

Mieszkańcy szczególnie często wskazywali na potrzebę zwiększenia ilości zieleni w przestrzeni miejskiej. Wskazywano, że rewitalizacja i zazielenianie powinny objąć przede wszystkim centrum miasta i rynek, a także osiedla Północ i Malarzy, okolice Galerii Miodowej oraz główne ulice, takie jak Byczyńska, Mickiewicza czy Jagiellońska. Tereny te, według respondentów, są obecnie zbyt mocno zdominowane przez powierzchnie utwardzone i wymagają zwiększenia udziału zieleni w celu poprawy mikroklimatu i jakości życia mieszkańców. Za szczególnie wrażliwe na skutki zmian klimatu uznano tereny zalewowe oraz obszary położone w pobliżu rzek, a także osiedla z dominującą zabudową wielkopłytową. W ocenie mieszkańców, właśnie te obszary powinny być priorytetowo traktowane w planowaniu działań adaptacyjnych, ze względu na większe ryzyko podtopień, przegrzewania się budynków i ograniczony dostęp do zieleni.

W kontekście sektorowym, za najbardziej narażone na negatywne skutki zmian klimatu uznano rolnictwo, leśnictwo, bioróżnorodność, gospodarkę wodną, infrastrukturę miejską oraz zdrowie publiczne. Szczególną uwagę zwrócono na zagrożenia dla zdrowia osób starszych, dzieci oraz osób z chorobami przewlekłymi, które są najbardziej wrażliwe na fale upałów czy zanieczyszczenie powietrza.

Mieszkańcy wyraźnie podkreślali znaczenie rozwoju zieleni miejskiej, wskazując zarówno na deficyt terenów zielonych w niektórych częściach miasta, jak i na potrzebę dalszego wzbogacania istniejących obszarów. Wśród najczęściej wymienianych i pożądanых działań znalazły się: intensywne nasadzenia drzew i krzewów, zakładanie parków kieszonkowych i terenów rekreacyjnych, ograniczenie częstotliwości koszenia trawników, tworzenie łąk kwietnych, rozwój zielonej i błękitno-zielonej infrastruktury, w tym zielonych dachów, fasad i ogrodów deszczowych. W skali indywidualnej respondenci również deklarowali gotowość do podejmowania działań proekologicznych w swoich gospodarstwach domowych. Wśród najczęściej wymienianych inicjatyw znalazły się: retencjonowanie deszczówki, sadzenie roślin odpornych na suszę, stosowanie osłon przeciwsłonecznych, poprawa efektywności energetycznej budynków (np. przez

uszczelnianie okien), ponowne wykorzystanie wody oraz wprowadzanie zielonych rozwiązań w otoczeniu budynków.

Jako główne bariery utrudniające wdrażanie działań adaptacyjnych wskazywano przede wszystkim ograniczenia finansowe, brak wystarczającego zaangażowania władz lokalnych, niską świadomość części społeczeństwa oraz opór niektórych mieszkańców wobec zmian. W ankietach pojawiały się również krytyczne opinie dotyczące nadmiernego betonowania przestrzeni miejskiej i braku dostosowania nowych inwestycji do wyzwań klimatycznych. Pomimo wskazanych trudności, wielu respondentów deklarowało chęć zaangażowania w działania na rzecz adaptacji, zarówno w wymiarze indywidualnym, jak i wspólnotowym. Część osób pozostaje jednak niezdecydowana, co może wynikać z ograniczonych możliwości lokalowych lub braku dostępu do informacji o konkretnych formach wsparcia.

Podsumowując, wyniki ankiety potwierdzają, że mieszkańcy Kluczborka wykazują wysoką świadomość ekologiczną, otwartość na zmiany oraz gotowość do współdziałania w celu poprawy odporności miasta na skutki zmian klimatycznych.